

Protokoll 5/2024

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 21 maj
2024 kl. 16:38-16:47, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Johan Heinonen (S)
Ulrika Lorentzi (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Sven Britton (S) ersätter Felix Finnveden (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez
(S)

Ersättare

Gabriel Rindborg (S)
Linda Agetoft (S)
Özlem Körhan (V)
Rebekka Dominique (MP)
Niklas Sandstedt (M)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Jonathan Storm Nämndsekreterare
Patric Rylander Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Tove Granath Borgarrådssekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare

Paragraf

§§1-20

Sekreterare

Jonathan Storm

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare

Beslut

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V)

§ 3
Äldrenämndens protokoll 2024
ALD 2024/9

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/9-7 Äldrenämndens protokoll 2024-04-23

§ 4

Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Liliane Åkerlund (SD) lämnar in en skrivelse med rubriken "Skrivelse angående svenska språket i äldreomsorgen", diarienummer ALD 2024/202.

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Äldrenämnden
2023-05-21

Skrivelse angående svenska språket i äldreomsorgen

Brist på svenska språket inom äldreården kan leda till kommunikationsproblem mellan vårdpersonal och brukare. Det kan vara svårt för personalen att förstå den äldres behov och önskemål, vilket i sin tur riskerar att leda till felbehandling och missförstånd.

Språkbrister leder till problem i det dagliga arbetet, som överlämningar, dokumentation, kontakter med närstående och andra yrkesgrupper och myndigheter som har stor vikt för den äldres bästa.

Om brukaren inte kan kommunicera ordentligt med personalen riskerar det dessutom att leda till isolering och ensamhet. Att kommunicera effektivt och förstå varandra är avgörande för att kunna erbjuda en trygg vård och service för våra äldre. Att på ålderns höst få bli sedd, lyssnad på och förstådd ska vara en självklarhet.

För att förebygga dessa problem är det viktigt att alla i ledningen (chefer) inom äldreomsorgen ser till att personalen har tillräckliga kunskaper inom svenska.

I Stockholms stad finns det fristående aktörer som bedriver servicehus med till exempel arabisk profil, spansk profil och finsk profil. På dessa servicehus talas brukarens modersmål, visas TV-kanaler och äts det mat från hemlandet. Vi har dock inte kunnat hitta något liknande med en tydlig svensk profil.

Mot bakgrund av ovan önskar vi ställa följande frågor till förvaltningen:

1. Finns det något äldreboende i Stockholm som garanterar svenska traditioner och personal med mycket goda kunskaper i svenska?
2. Vad ser förvaltningen för förutsättningar för att införa språktester i svenska vid nyrekryteringar inom äldreomsorgen?
3. Kan förvaltningen identifiera några risker med införande av språktester?
4. Har det genomförts någon undersökning avseende svensk-kunskaperna hos medarbetare inom äldreomsorgen?
5. Vad görs idag för att garantera en hög nivå i svenska språket hos medarbetarna?

Liliane Åkerlund (SD)
Åke Nordström (SD)

§ 6

Äldredirektörens information/presentation

§ 7**Revisionsrapport för äldrenämnden 2023**

ALD 2024/158

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över stadsrevisionens årsrapport.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande från Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet och ekonomi avseende 2023.

Äldreförvaltningen anser det vara positivt att revisionskontoret funnit att äldrenämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Men även att den interna kontrollen i huvudsak varit tillräcklig och att räkenskaperna är rättvisande och i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Förvaltningen arbetar löpande med att följa lämnade rekommendationer och att förbättra de utvecklingsområden som framkommit i samband med revisionsrapporterna.

I den uppföljning som görs av tidigare lämnade rekommendationer tar revisionskontoret upp fem områden där förvaltningen delvis vidtagit åtgärder och ett område där åtgärder inte vidtagits. Förvaltningens arbete för att åtgärda de kvarstående

rekommendationerna kommenteras under rubriken Förvaltningens synpunkter och förslag.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/158-2 Tjänsteutlåtande Revisionsrapport för äldrenämnden 2023
- ALD 2024/158-1 Revisionsrapport för äldrenämnden 2023

Äldrenämnden 24 april 2024

Ärende 7

Revisionsrapport för äldrenämnden 2023

Dnr: ALD 2024/37

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi moderater välkomnar revisionsrapporten vars uppgift är att förbättra verksamheten och därmed också det som Äldrenämnden kan erbjuda stockholmarna. Det är betryggande att stora delar av verksamheten anses fungera bra och ändamålsenligt. Detta ska förvaltningen ha eloge för.

Det finns dock ett par delar vi skulle vilja lyfta från revisionen. Att förvaltningen köper utanför avtal på ett sätt som strider mot regelverken och där underlag kan saknas kan vi inte acceptera och ser fram emot att detta åtgärdas omgående.

Därutöver frågan om kompetensförsörjning som revisionen menar måste fortsätta utvecklas. Det är för oss moderater av yttersta vikt just eftersom, precis som revisionen påpekar, att den är avgörande för att äldreomsorgen har hög kvalitet i Stockholm.

Att vissa rekommendationer som kvarstår är från 2019 kan inte anses som acceptabelt. Vi ser här framför oss direkta åtgärder som redan borde skett för flera år sedan.

2024-05-21

**Revisionsrapport för
äldrenämnden**

Ärende 7

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Vi noterar med tillfredsställelse att Revisionen menar att Äldrenämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Dock ser vi med oro att implementeringen av dataskyddsförordningen släpar efter. Vi uppmanar därför Äldreförvaltningen att kraftfullt ta itu med denna brist, vikten av detta är uppenbar i en orolig tid.

Vi konstaterar också att Äldreförvaltningen i sitt utlåtande inte kommenterar det som revisorerna skriver i sitt förord i den sammanfattande delen av Årsredogörelsen för 2023, eftersom det där berörs centrala och viktiga frågor för Äldrenämnden. Tjänsteutlåtandet må vara formellt korrekt, men vi beklagar ändå att frågorna som lyfts i förordet av revisionen inte kommenteras.

Det handlar bland annat om det stora antalet mål, cirka 800, som aktualiserades av revisorerna redan i förra årets redogörelse. Man pekar nu på, som Centerpartiet tidigare anmärkt, att målen är svårsmätbara och att hur kvaliteten mäts, enligt Centerpartiets många gånger bristfälligt, gör det svårt att bedöma om uppsatta mål uppnås. Revisorerna pekar likaså på att målen ibland pekas ut som uppnådda även om det finns väsentliga avvikelser – äldreomsorgen pekas ut som exempel. Det innebär att det blir väldigt svårt att veta om de mål vi från politiken eftersträvar faktiskt ger det önskade resultatet.

Slutligen konstaterar vi att revisorerna pekar på att det finns nämnder och styrelser som genomför sina sammanträden utan föredragningar och dialog. Enligt Centerpartiets uppfattning är Äldrenämnden ett tydligt sådant exempel. En effekt, som revisorerna pekar på, är att ledamöter kanske inte har tillgång till samma information i beslutsärenden. Centerpartiet vill lägga till att det gör också att medborgarnas insyn och möjlighet att påverka begränsas. Revisorerna är en stor tillgång i en stor och komplex verksamhet som stadens. Det finns all anledning att ta vara på de väl avvägda och insatta synpunkter som dessa tar fram.

§ 8**Fördelning av stimulansmedel God och nära vård 2024**

ALD 2024/154

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslag till modell för fördelning av stimulansmedel 2024 motsvarande 53,7 mnkr.

Äldrenämnden beslutar att delegera till förvaltningschefen att fördela stimulansmedel om 53,7 mnkr utifrån den modell som föreslås i detta ärende.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har träffat en överenskommelse om att under 2024 vidareutveckla en god och nära vård. Överenskommelsen omfattar 3 430 mnkr som fördelas till kommuner och regioner i Sverige, varav 750 mnkr fördelas till kommunerna.

Stockholms stad har tilldelats 42,2 mnkr för arbetet inom överenskommelsen. Utöver detta har 11,5 mnkr av medel från åren 2021 till 2023 adderats till fördelningen. Total summa att fördela 2024 är 53,7 mnkr.

Medlen fördelas till berörda fackförvaltningar i form av ett fast belopp. Medlen till stadsdelsförvaltningarna fördelas dels genom ett grundstöd för att etablera och stärka det strategiska arbetet med omställningen, dels som stimulansmedel för att stärka pågående utvecklingsarbete. Medlens användning ska följa inriktningen i

stadens gemensamma handlingsplan för God och nära vård och omsorg.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/154-1 Tjänsteutlåtande Fördelning av stimulansmedel God och nära vård 2024
- ALD 2024/154-1.1 8. Bilaga 1 - Fördelning av medel God och Nära vård

Äldrenämnden 21 maj 2024

Ärende 8

Fördelning av stimulansmedel God och nära
vård 2024

Dnr: ALD 2024/154

Hugo Laigar m.fl. (M)
Nike Örbrink (KD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra till förvaltningen att rapportera resultaten av stimulansmedlen för God och nära vård 2024 på äldrenämndens sammanträde i januari 2025
3. Att därutöver anföra

Vi välkomnar initiativ och förändringar som stärker omsorgen för de som eftersöker sådan i kommunen. God och nära vård som projekt är ett exempel på initiativ vars ambition är att förbättra omsorgen och vården av de i samhället som behöver den.

En viktig poäng när satsningar som denna sker är dock att politiken får veta mer av erfarenheterna. Vad som fungerar väl och därmed framöver kan underlätta politiska prioriteringar för att omsorgen ska bli så bra som möjligt.

§ 9**Fördelning statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete**

ALD 2024/157

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete för att minska ofrivillig ensamhet bland äldre som inte har insatser från äldreomsorgen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

För andra året i rad fördelar Socialstyrelsen statsbidrag för hälsosamtal för att stödja kommunernas arbete med att minska ofrivillig ensamhet. Målgruppen är äldre som inte har insatser av äldreomsorgen. Socialstyrelsen nycklar ut medel till kommunerna och den totala summan för Stockholms kommun är 6 069 306 kronor. Äldreförvaltningen föreslår att avsätta 400 000 kronor för egna stadsövergripande insatser och att fördela resten på samtliga elva stadsdelsförvaltningar.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/157-15 Tjänsteutlåtande Fördelning statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete

Äldrenämnden 21 maj 2024

Ärende 9

Fördelning statsbidrag för hälsosamtal
och uppsökande arbete

Dnr: ALD 2024/157

Hugo Laigar m.fl. (M)
Nike Örbrink (KD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra till förvaltningen att rapportera resultaten av statsbidragen för hälsosamtal och uppsökande arbete på äldrenämndens sammanträde i januari 2025
3. Att därutöver anföra

Vi välkomnar initiativ och förändringar som stärker omsorgen för de som är i behov av den i kommunen. Statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete är ett exempel på initiativ vars ambition är att förbättra samhällets ambitioner och möjlighet att ta hand om de som är i behov av hjälp.

En viktig poäng när satsningar som denna sker är dock att politiken får veta mer av erfarenheterna. Vad som fungerar väl och därmed framöver kan underlätta politiska prioriteringar för att det uppsökande arbetet samt hälsosamtal ska bli så bra som möjligt.

§ 10**Remiss - Motion om Stockholm ska inte sponsra kriget mot Ukraina**

ALD 2024/135

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om att Stockholm inte ska sponsra kriget mot Ukraina och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har lämnat in en motion om att Stockholm inte ska sponsra kriget mot Ukraina och önskar att staden bland annat ska säkerställa att inga upphandlade leverantörer till stadens verksamheter har pågående försäljningar i Ryssland. Äldreförvaltningen har fått denna motion på remiss från kommunstyrelsen.

EU har beslutat om en EU-förordning som innebär ett förbud mot att ryska företag tilldelas kontrakt och koncessionskontrakt. Detta förbud gäller från och med den 9 april 2022. EU-förordningen är direkt tillämplig i alla EU:s medlemsstater och innebär i korthet att det är förbjudet att tilldela eller fortsätta fullgörandet av offentliga kontrakt eller koncessionskontrakt med ryska företag. Den 3 oktober 2022 beslutade Kommunfullmäktige i Stockholms stad att motsvarande restriktiva åtgärder ska tillämpas även i upphandlade kontrakt som faller under upphandlingsdirektivens tröskelvärden.

Äldreförvaltningen följer EU-förordningen samt även de ytterligare krav som Kommunfullmäktige har beslutat om i enlighet med förordningen. Enligt svensk upphandlingslagstiftning får man inte diskriminera leverantörer och de krav man ställer måste också vara proportionerliga. Äldreförvaltningen ser därmed en svårighet i att kunna ställa egna specifika krav enbart pga hänvisning till

Rysslandskopplingar utöver det som redan har reglerats då det med stor sannolikhet kommer strida mot den svenska upphandlingslagstiftningen.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/135-2 Tjänsteutlåtande Remiss - Motion om Stockholm ska inte sponsra kriget mot Ukraina
- ALD 2024/135-2.1 10. Bilaga 1 - Motion Stockholm ska inte sponsra kriget mot Ukraina

§ 11**Remiss - Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre**

ALD 2024/126

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Liliane Åkerlund (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Sverigedemokraterna

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket.

Det pågår ett arbete i staden med informationsspridning. Lokalt samverkar stadsdelsförvaltningarna med lokalpolisen genom att till exempel hålla informationsmöten på de öppna verksamheterna. Förvaltningen har på webbplatsen senior.stockholm tagit fram information om hur man kan skydda sig mot brott och bedrägerier. Där finns även länkar till polisens utbildningsmaterial.

Förutom det som staden gör har även Sveriges banker och Svenska Bankföreningen tillsammans genomfört informationskampanjen "Svårlurad!" på reklampelare runt om i staden.

I sammanhanget vill dock äldreförvaltningen påpeka ett stort och viktigt steg för att minska bedrägerierna mot äldre är att bankerna och andra betalningsaktörer arbetar med olika former av spärar som minskar risken för snabba överföringar av stora belopp.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/126-2 Tjänsteutlåtande Remiss - Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre
- ALD 2024/126-2.1 11. Bilaga 1 - Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre

Äldrenämnden
Förslag till beslut
2024-05-21
Ärende 11
Dnr ALD 2024/126

Yttrande över motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre

Förslag till beslut

1. Att motionen tillstyrks
2. Därutöver anföra följande:

Bedrägerier mot äldre blir allt vanligare och enligt polisen har denna typ av brottslighet direkta kopplingar till de kriminella nätverken.

I takt med att den digitala utvecklingen gått snabbt framåt har många äldre personer hamnat på efterkälken. Det riskerar inte bara att leda till ett digitalt utanförskap, utan även en högre utsatthet. Därför är förebyggande information om digitala bedrägerier mot denna grupp mycket angelägen.

Polismyndigheten har med anledning av de ökade bedrägerierna mot äldre tagit fram ett utbildningspaket som kan användas för att göra äldre mer medvetna om hur bedragarna går tillväga. Detta utbildningspaket kan med fördel användas av Stockholms stad i en kampanj för att motverka att äldre utsätts för denna typ av brottslighet.

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

§ 12

Svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden

ALD 2024/132

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Liliane Åkerlund (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Sverigedemokraterna

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden av Ann-Christine Carlberg (SD). I motionen föreslås att kommunfullmäktige ges i uppdrag att inrätta somatiska- och demensboenden med svenska språket och kulturen som profilinriktning. Äldreförvaltningen ser att såväl kulturella aspekter som språkkunskaper är viktiga i omvårdnaden av äldre men ser inte behov av att inrätta äldreboenden med svenskt språk och kultur som inriktning.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/132-2 Tjänsteutlåtande Svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden
- ALD 2024/132-2.1 12. Bilaga 1 - Motion om svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden

Äldrenämnden
Förslag till beslut
2024-05-21
Ärende 12
Dnr ALD 2024/132

Svenskspråkiga demens- och somatiskäldreboenden

Förslag till beslut

1. Att motionen tillstyrks
2. Därutöver anföras följande:

Det ska vara en självklarhet att kunna välja ett äldreboende där vårdpersonalen talar svenska och som i övrigt följer landets traditioner och kultur.

Brist på svenska språket inom äldrevården riskerar att leda till kommunikationsproblem mellan vårdpersonal och brukare. Det kan vara svårt för personalen att förstå den äldres behov och önskemål, vilket i sin tur riskerar att leda till felbehandling och missförstånd.

Om brukaren inte kan kommunicera ordentligt med personalen riskerar det i förlängningen dessutom att leda till isolering och ensamhet. Att kommunicera effektivt och förstå varandra är avgörande för att kunna erbjuda en trygg vård och service för våra äldre.

I Stockholms stad finns det fristående aktörer som bedriver servicehus med till exempel arabisk profil, spansk profil och finsk profil. På dessa servicehus talas brukarens modersmål, visas TV-kanaler och äts det mat från hemlandet. Det finns dock inte något liknande med en tydlig svensk profil.

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

§ 13**Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2023**

ALD 2024/119

Beslut

Äldrenämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023.

Äldrenämnden överlämnar redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023 till kommunfullmäktige.

Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har följt upp inkomna rapporter om missförhållanden enligt lex Sarah under år 2023. Totalt rapporterades 374 missförhållanden, av dessa avsåg 288 rapporterade missförhållanden i stadsdelsnämndernas, samt äldrenämndens, socialnämndens och arbetsmarknads-nämndens egna verksamheter. 86 rapporter avsåg privat verksamhet. Av de 288 rapporterna som inkommit från stadens egna verksamheter resulterade 29 i anmälan om allvarligt miss-förhållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Flest rapporteringar enligt lex Sarah i egen regi år 2023 skedde inom äldreomsorg, följt av barn och unga och funktionsnedsättningsområdet. Av de missförhållanden som rapporterats under år 2023 dominerade brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande följt av brister i utförandet av insats. Jämfört med år 2022 har det totala antalet rapporter om missförhållanden minskat med 61 rapporter, vilket motsvarar 20 procent. Denna minskning av rapporter avviker från de senaste årens trend då rapporterade missförhållanden inom stadens egen regi stadigt ökat. Det är svårt att dra några tydliga slutsatser om

varför det totala antalet rapporter inom egen regi har minskat. En möjlig orsak kan vara att de åtgärder och satsningar som vidtagits inom myndighets-utövningen för barn och unga har gett resultat. Antalet missförhållanden som anmälts till IVO minskade från år 2022 till år 2023 med 13 anmälningar.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023 samt överlämnar redovisningen till kommunfullmäktige. Vidare föreslås att ärendet överlämnas till berörda nämnder för kännedom.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/119-1 Tjänsteutlåtande Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2023

§ 14**Skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten**

ALD 2024/105

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Det pågår arbete ett för att stärka hemtjänstens beredskap. Staden är på god väg att bygga upp en robust förmåga för att hantera höjd beredskap. Det är dock viktigt att framhålla att den enskilde har ett eget ansvar för sin egen hemberedskap i ordinärt boende, och att det finns stöd i vad man behöver köpa in från exempelvis MSB:s broschyr ”Om krisen eller kriget kommer”. Det är dock viktigt att ha förståelse för att det kan vara svårt för en enskild att inhandla det som kan tänkas behövas för en god hemberedskap, och att ytterligare stöttning med inhandling och omsättning av produkter kan behövas.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/105-1 Tjänsteutlåtande Skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten
- ALD 2024/105-1.1 14. Bilaga 1 - Skrivelse Om krisberedskap inom hemtjänsten

§ 15**Driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende**

ALD 2024/104

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande gällande driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna.

Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Liberalerna.

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande från Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Nike Örbrink (KD) framför i en skrivelse till äldrenämnden att de vill ha svar på nedanstående frågor:

- Hur har övergången från privat till egen regi gått?
- Hur har kontinuiteten sett ut under övergången med avseende på personal, boende och anhöriga?
- Kommer ett nytt upphandlingsförfarande att inledas för Hornskrokens vård- och omsorgsboende?
- Kommer ett eventuellt nytt upphandlingsförfarande att förbli reserverat för idéburna aktörer eller även öppnas upp för vinstdrivande aktörer?
- Vilka åtgärder kommer att vidtas för att öka antalet anbudsgivare för framtida upphandlingar inom ramen för LOU?

Sedan den första februari 2024 drivs Hornskrokens vård- och omsorgsboende i kommunal regi. Merparten av personalen har valt att följa med vid verksamhetsövergången. Det har inkommit ett fåtal reaktioner från boende och anhöriga med anledning av att verksamheten övergick till kommunal regi. Övergången från entreprenad till kommunal regi föregicks av en systematisk process där information och kommunikation med de inblandade varit en viktig del.

Det finns i nuläget ingen planering på att ändra den aktuella regiformen och därmed inget beslut om hur en framtida upphandling kommer att utformas.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/104-1 Tjänsteutlåtande Driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende
- ALD 2024/104-1.1 15. Bilaga 1 - Skrivelse Om Hornskrokens vård- och omsorgsboende

Äldrenämnden 21 maj 2024

Ärende 15

Dnr: ALD 2024/104

Driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande:

Vi tackar förvaltningen för svar på vår skrivelse. Det är glädjande att Södermalms stadsdelsförvaltnings sammantagna bedömning är att skiftet av driftsform på det stora hela har fungerat bra, med hänseende till de äldres och anhörigas välfärd.

Kristdemokraterna tror på valfrihet i äldreomsorgen. Vi vill därför värna och utveckla en mångfald av driftsformer och andra typer av valmöjligheter inom äldreomsorgen. Vi hoppas därför att framtida beslut i driftsfrågan tar valfrihetsfrågan i beaktande och att återtagandet av Hornskrokens vård- och omsorgsboende i egen regi inte innebär en smygkommunalisering av äldreomsorgen. För oss kristdemokrater är människors fria val är viktigare än ideologiska dogmer.

Äldrenämnden 2024-05-21

Ärende 15

Driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende

Dnr. ALD 2024/129

Margita Jacobsson m.fl. (L)

Särskilt uttalande

Vi ser en oroväckande trend med att allt fler verksamheter övertas för att bedrivas i kommunal regi. Det finns inget egenvärde i själva regiformen utan det drivande intresset måste vara målgruppens bästa med god valfrihet och ett gott utbud av aktörer. Staden varken kan eller bör bedriva all verksamhet i egen regi. I det sammanhanget vill vi särskilt lyfta vikten av att uppmuntra idéburna verksamheter som visat sig vara en kostnadseffektiv driftsform med god kvalitet.

2024-05-21

**Driften av Hankrokens vård-
och omsorgsboende**

Ärende 15

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) har genom en skrivelse ställt några viktiga frågor angående driften av Hornskrokens vård- och omsorgsboende. Örbrinks frågor och äldreförvaltningens svar ger anledning för Centerpartiet att i detta sammanhang markera vår syn.

Centerpartiets grundinställning är att individen ska ha så stort inflytande som möjligt inom äldreomsorgen, när det exempelvis gäller att kunna välja utförare av hemtjänst och boende. Det är rimligt att det i en stor stad som Stockholm finns ett varierat utbud av verksamheter olika inriktningar och med olika driftformer. Det är också rimligt att uppdragsgivaren har en god insyn i verksamheter och god kännedom om hur dessa bedrivs – något som tyvärr är begränsat när det gäller verksamheter utanför den kommunalt drivna sfären.

Den kommunalt drivna verksamheten bidrar till att förstå hur sådan verksamhet fungerar och att göra jämförelser. Dessa insikter gör det då lättare att ställa krav vid till exempel upphandlingar. Det är dock inte ett självändamål att den kommunalt drivna verksamheten ska vara större än vad som behövs för detta ändamål, eftersom valfriheten då kan komma att inskränkas.

Vi ser därför med oro när målet om en fördelning av driften mellan kommunalt driven verksamhet och drift i annan form (60–40) blir överordnad valfriheten och den kreativitet och innovationskraft som finns inom andra sektorer. Med det, enligt alla demografiska prognoser, växande behovet av exempelvis hemtjänst och särskilt boende får inte driftsformer och valfrihet hindras av stelbenta mål.

§ 16

**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
15 maj 2024**

ALD 2024/11

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/11-8 protokoll förvaltningsgruppen 2024-05-15

§ 17

Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 14 maj 2024

ALD 2024/13

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/13-12 Protokoll nr 5 KPR 2024-05-14

§ 18

Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 16 maj 2024

ALD 2024/12

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/12-9 Protokoll funktionshinderrådet 2024-05-16

§ 19

Anmälan av beslut fattade enligt delegation april 2024

ALD 2024/27

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/27-7 Anmälninglista av beslut fattade enligt delegation april 2024

§ 20
Övriga frågor

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert,Mjörnberg	2024-05-23
Karin Rebecka Nike Benedikta,Örbrink	2024-05-23